

Dan it-test hu maħsub purament bħala għodda ta' dokumentazzjoni u m'għandu l-ebda effett legali. L-istituzzjonijiet tal-Unjoni m'għandhom l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu. Il-verżjonijiet awtentiċi tal-atti rilevanti, inklużi l-preamboli tagħhom, huma daww ippubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u disponibbli f'EUR-Lex. Daww it-testi uffiċjali huma aċċessibbli direttament permezz tal-links inkorporati f'dan id-dokument

► **B** **REGOLAMENT (KE) Nru 80/2009 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**
tal-14 ta' Jannar 2009
dwar Kodiċi ta' Kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata u li jhassar ir-Regolament
tal-Kunsill (KEE) Nru 2299/89
(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)
(ĠU L 35, 4.2.2009, p. 47)

Emendat minn:

Ġurnal Uffiċjali			
	Nru	Pagna	Data
► M1	Regolament (UE) 2024/1230 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill	L 1230	1
	tal-24 ta' April 2024		29.4.2024

**REGOLAMENT (KE) Nru 80/2009 TAL-PARLAMENT EWROPEW
U TAL-KUNSILL**

tal-14 ta' Jannar 2009

**dwar Kodiċi ta' Kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni
kompjuterizzata u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE)
Nru 2299/89**

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

TAQSIMA 1

DISPOŻIZZJONIJIET INTRODUTTORIJI

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu japplika għal kwalunkwe sistema ta' riservazzjoni kompjuterizzata ("CRS"), sa fejn ikun fiha prodotti ta' trasport bl-ajru, meta offriti għal użu jew użati fil-Komunità.

Dan ir-Regolament għandu japplika wkoll għall-prodotti tat-trasport ferrovjarju, li jkunu inkorporati flimkien mal-prodotti tat-trasport bl-ajru fil-viżwali ewlieni ta' CRS meta offriti għall-użu jew użati fil-Komunità.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

1. "prodott tat-trasport" tfisser il-ġarr ta' passiġġieri bejn żewġ ajruporti jew stazzjonijiet ferrovjarji;
2. "servizzi skedati bl-ajru" tfisser serje ta' titjiriet li jkollhom dawn il-karatteristiċi kollha li ġejjin:
 - (a) fuq kull titjira, postijiet u/jew kapaċità tat-trasport tal-merkanzija u/jew posta jkunu disponibbli għax-xiri individwali mill-pubbliku (kemm direttament mit-trasportatur bl-ajru u kemm mill-aġenti awtorizzati tiegħu);
 - (b) tkun operata sabiex isservi traffiku bejn l-istess żewġ ajruporti jew aktar:
 - skond skeda pubblikata; jew
 - bit-titjiriet tant regolari jew spissi li jikkostitwixxu serje sistematika li tista' tingħaraf;
3. "nollijiet" tfisser il-prezzijiet li għandhom jithallsu mill-passiġġieri lil trasportaturi bl-ajru, operatori tat-trasport ferrovjarju, l-aġenti tagħhom jew bejjiegħa oħra tal-biljetti għat-trasport ta' daww il-passiġġieri permezz ta' servizzi ta' trasport u kwalunkwe kondizzjonijiet li tahtom japplikaw daww il-prezzijiet, inklużi r-remunerazzjoni u l-kondizzjonijiet offriti lill-aġenzija u servizzi awżiljarji oħra;

▼B

4. “sistema ta’ riservazzjoni kompjuerizzata” jew “CRS” tfisser sistema kompjuerizzata li fiha tagħrif dwar, fost l-oħrajn, skedi, disponibbiltà u nollijiet, ta’ aktar minn trasportatur bl-ajru wiehed, bil-facilitajiet jew minghajrhom li jagħmlu riservazzjonijiet jew johorġu biljetti, sa fejn uħud minn dawn is-servizzi jew dawn is-servizzi kollha jkunu disponibbli għall-abbonati;
5. “bejjiegh tas-sistema” tfisser kull entità u l-affiljati tagħha li tkun jew ikunu responsabbli għall-operazzjoni jew il-kummerċjalizzazzjoni ta’ CRS;
6. “facilitajiet ta’ distribuzzjoni” tfisser il-facilitajiet ipprovduti minn bejjiegh ta’ sistema għall-forniment tat-tagħrif dwar skedi ta’ trasportaturi bl-ajru u ta’ operatori tat-trasport ferrovjarju, disponibbiltà, nollijiet u servizzi relatati u biex isiru r-riservazzjonijiet u/jew jinħarġu biljetti, u għal kwalunkwe servizzi relatati oħra;
7. “trasportatur prinċipali” tfisser kull trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju li direttament jew indirettament, waħdu jew flimkien ma’ oħrajn, jikkontrolla, jew jipparteċipa fil-kapital bi drittijiet jew rappreżentazzjoni fuq il-bord tad-diretturi, il-bord ta’ kontroll jew xi entità oħra ta’ tmexxija ta’ bejjiegh tas-sistema, kif ukoll ta’ kwalunkwe trasportatur bl-ajru jew ta’ operatur tat-trasport ferrovjarju li huwa jikkontrolla;
8. “parteċipazzjoni fil-kapital bi drittijiet jew rappreżentazzjoni fuq il-bord tad-diretturi, il-bord ta’ kontroll jew xi entità oħra ta’ tmexxija ta’ bejjiegh tas-sistema” tfisser investiment li miegħu huma marbuta drittijiet jew rappreżentazzjoni fuq il-bord tad-diretturi, il-bord ta’ kontroll jew xi entità oħra ta’ tmexxija ta’ bejjiegh tas-sistema, u li jagħti l-possibiltà li, waħdu jew flimkien ma’ oħrajn, jeżerċita influwenza deciziva fuq it-tmexxija tan-negozju ta’ bejjiegh ta’ sistema;
9. “kontroll” tfisser relazzjoni magħmula minn jeddijiet, kuntratti jew kwalunkwe mezz ieħor li, separatament jew b’mod kongunt u li meta jitqiesu l-konsiderazzjonijiet ta’ fatt jew ta’ ligi involuti, jagħtu l-possibiltà li tiġi eżerċitata influwenza deciziva fuq xi impriża, b’mod partikolari permezz ta’:
 - (a) s-sjieda jew id-dritt li jintużaw l-assi kollha ta’ impriża, jew parti minnhom;
 - (b) jeddijiet jew kuntratti li jagħtu influwenza deciziva fuq l-għamla, l-votazzjonijiet jew id-decizjonijiet tal-korpi ta’ xi impriża;
10. “trasportatur parteċipant” tfisser trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju li jkollu ftehim ma’ bejjiegh tas-sistema għad-distribuzzjoni ta’ prodotti tat-trasport permezz ta’ CRS;
11. “abbonat” tfisser persuna jew impriża, hlief trasportatur parteċipanti, li tuża CRS taht kuntratt ma’ bejjiegh tas-sistema bl-iskop li tagħmel riservazzjonijiet ta’ prodotti ta’ trasport bl-ajru u prodotti relatati f’isem xi klijent;

▼B

12. “viżwal ewlieni” tfisser il-viżwal newtrali komprensiv ta’ data dwar servizzi tat-trasport bejn żewġt ibliet, f’perijodu ta’ żmien speċifiku;
13. “biljett” tfisser dokument validu li jagħti dritt ta’ trasport, jew l-ekwivalenti f’forma mhux fuq il-karta, maħruġ jew awtorizzat mit-trasportatur bl-ajru, l-operatur tat-trasport ferrovjarju jew minn aġent awtorizzat;
14. “prodotti miġbura” tfisser kumbinazzjonijiet prestabbiliti ta’ trasport flimkien ma’ servizzi oħra mhux anċillari għat-trasport u offruti bi prezz inklussiv;
15. “tariffa tar-riservazzjoni” tfisser il-prezz li għandu jithallas mit-trasportatur bl-ajru lill-bejjiegħa tas-sistema għas-servizzi provduti mis-CRS.

TAQSIMA 2

REGOLI TA’ KONDOTTA GHALL-BEJJIEGHA TAS-SISTEMI*Artikolu 3***Relazzjonijiet mal-fornituri tat-trasport**

1. Bejjiegħ tas-sistema m’għandux:
 - (a) jorbot kondizzjonijiet iġusti u/jew mhux ġustifikati ma’ kwalunkwe kuntratt ma’ trasportatur parteċipant jew jehtiegħ l-aċċettazzjoni ta’ kondizzjonijiet ulterjuri li, min-natura tagħhom jew skond l-użu kummerċjali, ma jkollhom ebda rabta mal-parteeċipazzjoni fis-CRS tiegħu;
 - (b) jagħmel bħala kondizzjoni ta’ parteċipazzjoni fis-CRS tiegħu li trasportatur parteċipant ma jkunx jista’ fl-istess żmien ikun parteċipant f’sistema oħra jew li trasportatur parteċipant ma jkunx jista’ juża liberament sistemi ta’ riservazzjoni alternattivi bħal sistema ta’ riservazzjoni fuq l-Internet u ċentri tat-telefonu tiegħu stess.
2. Bejjiegħ tas-sistema għandu jdaħħal u jipproċessa data mogħtija minn trasportaturi parteċipanti bl-istess attenzjoni u prontezza, soġġett biss għal-limitazzjonijiet tal-metodu ta’ dħul magħżul minn trasportaturi parteċipanti individwali.
3. Bejjiegħ ta’ sistema għandu jiżvela pubblikament, hlief jekk dan ikun diġà ġie żvelat, l-eżistenza u l-ammont ta’ ishma kapitali diretti jew indiretti ta’ trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju f’bejjiegħ tas-sistema, jew ta’ bejjiegħ ta’ sistema fi trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju.

*Artikolu 4***Faċilitajiet tad-distribuzzjoni**

1. Bejjiegħ tas-sistema m’għandux jirriserva xi proċedura speċifika ta’ dħul u/jew proċessar, jew xi faċilità ta’ distribuzzjoni oħra, jew kwalunkwe bidliet għal dawn, għal trasportatur parteċipant wiehded jew aktar, inkluż it-trasportatur(i) prinċipali tiegħu. Il-bejjiegħ tas-sistema għandu jipprovdi tagħrif dwar bidliet fil-faċilitajiet ta’ distribuzzjoni tiegħu u fil-proċeduri ta’ dħul/proċessar għat-trasportaturi parteċipanti kollha.

▼B

2. Bejjiegħ tas-sistema għandu jiżgura li l-faċilitajiet ta' distribuzzjoni tiegħu jkunu separati, mill-anqas permezz ta' software u b'mod ċar u verifikabbli, mill-inventarju privat u l-faċilitajiet ta' ġestjoni u kummerċjalizzazzjoni ta' kwalunkwe trasportatur.

*Artikolu 5***Viżwal**

1. Bejjiegħ tas-sistema għandu jipprovdi viżwal jew viżwali ewlenin għal kull tranżazzjoni individwali permezz tas-CRS tiegħu u għandu jinkludi fih id-data pprovduta minn trasportaturi parteċipanti b'mod newtrali u komprensiv u mingħajr diskriminazzjoni jew preferenzi. Il-kriterji li għandhom jintużaw fil-prijoritizzazzjoni m'għandhomx ikunu bbażati fuq xi fattur direttament jew indirettament relatat ma' l-identità ta' trasportatur u għandhom jiġu applikati fuq bażi mhux diskriminatorja għat-trasportaturi parteċipanti kollha. Il-viżwal jew viżwali ewlenin m'għandhomx jiżgwidaw lill-utent, għandhom ikunu aċċessibbli faċilment u għandhom iħarsu r-regoli stipulati fl-Anness I.

2. Fil-każ ta' tagħrif provdut minn CRS lill-konsumatur, l-abbonat għandu juża viżwal newtrali skond il-paragrafu 1 ħlief jekk viżwal ieħor ikun meħtieġ biex jissodisfa l-preferenza indikata minn xi konsumatur.

3. Titjiriet operati minn trasportaturi bl-ajru soġġetti għal projbizzjoni ta' operar skond ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-14 ta' Diċembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' lista Komunitarja ta' kumpanniji ta' l-ajru li huma suġġetti għal projbizzjoni ta' operar fil-Komunità u li jinforma lill-passiġġieri tat-trasport bl-ajru dwar l-identità tal-kumpannija ta' l-ajru li topera (¹) għandhom ikunu identifikati b'mod ċar u speċifiku fil-viżwal.

4. Il-bejjiegħ tas-sistema għandu jintroduċi simbolu speċifiku fil-viżwal tas-CRS li għandu jkun identifikat mill-utenti għal skopijiet ta' tagħrif dwar l-identità tal-kumpanija ta' l-ajru li topera skond l-Artikolu 11 tar-Regolament (KE) 2111/2005.

5. Dan l-Artikolu m'għandux japplika għal CRS użat minn trasportatur bl-ajru, jew operatur tat-trasport ferrovjarju, jew grupp ta' trasportaturi bl-ajru, jew ta' operaturi tat-trasport ferrovjarju, fl-uffiċċju jew l-uffiċċji tagħhom stess u fil-punti tal-bejgħ jew fil-websajts tagħhom stess identifikati b'mod ċar bħala tali.

*Artikolu 6***Relazzjonijiet ma' l-abbonati**

1. Bejjiegħ tas-sistema m'għandux jagħmel kondizzjonijiet ingusti u/jew mhux ġustifikati għal kuntratt ma' abbonat, bħal projbizzjoni lil abbonat milli jabbona għal jew juża kwalunkwe sistema jew sistemi oħra, li jeħtieġu l-aċċettazzjoni ta' kondizzjonijiet supplimentari li m'għandhom l-ebda rabta ma' l-abbonament fis-CRS tiegħu, jew jimponi obbligu li jaċċetta offerta ta' tagħmir tekniku jew software.

(¹) ĠU L 344, 27.12.2005, p. 15.

TAQSIMA 3

REGOLI TA' KONDOTTA GHALL-FORNITURI TAT-TRASPORT

*Artikolu 9***Data provduta minn trasportaturi parteċipanti**

Trasportaturi parteċipanti, u intermedjarji li jitrattaw id-data, għandhom jiżguraw li d-*data* li jippreżentaw lil CRS tkun preċiża u li d-*data* tippermetti lill-bejjiegh tas-sistema li jirrispetta r-regoli stabbiliti fl-Anness I.

*Artikolu 10***Regoli speċifiċi għat-trasportaturi prinċipali**

1. It-trasportatur prinċipali ma għandux, sugġett għar-reċiproċità hekk kif imsemmija fil-paragrafu 2, jiddiskrimina kontra CRS kompetitur billi jirrifjuta li jipprovdi lil dan ta' l-aħħar, fuq talba u bl-istess prontezza, l-istess data dwar skedi, nollijiet u disponibbiltà dwar il-prodotti tiegħu tat-trasport bħal dawk li dan jipprovdi lis-CRS tiegħu, jew li jiddistribwixxi l-prodotti tat-trasport tiegħu permezz ta' CRS ieħor, jew billi jirrifjuta li jaċċetta jew jikkonferma bl-istess prontezza riservazzjoni magħmula permezz ta' CRS kompetitur għal xi wiehed mill-prodotti tat-trasport tiegħu li jkun distribwit permezz tas-CRS tiegħu. It-trasportatur prinċipali għandu jkun obligat li jaċċetta u li jikkonferma biss dawk il-riservazzjonijiet li jkunu konformi man-nollijiet u kundizzjonijiet tiegħu.

2. CRS li jikkompeti ma għandux jirrifjuta li jzomm data rigward skedi, nollijiet u postijiet disponibbli fir-rigward tas-servizzi tat-trasport offriti minn trasportatur prinċipali u għandu jdaħħal u jipproċessa d-data bl-istess attenzjoni u prontezza bħal dik mogħtija lill-klijenti u lill-abbonati l-oħra tagħhom għal kull wiehed mis-swieq, soġġett biss għal-limitazzjonijiet tal-metodu ta' dħul magħżul minn trasportaturi parteċipanti individwali.

3. It-trasportatur prinċipali m'għandux ikun obligat li jaċċetta xi spejjeż f'dan ir-rigward minbarra dawk għal riproduzzjoni tad-data li għandha tingħata u għall-riservazzjonijiet aċċettati. It-tariffa tar-riservazzjoni pagabbli lil CRS għal riservazzjoni aċċettata magħmula skont il-paragrafu 1 għandha tkun konformi mat-tariffa mitluba mill-istess CRS lil trasportaturi parteċipanti oħra għal tranżazzjonijiet ekwivalenti.

4. Trasportatur prinċipali m'għandux, la direttament u lanqas indirettament, jiddiskrimina favur is-CRS tiegħu stess billi jorbot l-użu ta' xi CRS speċifika minn abbonat ma' l-akkwist ta' xi senserija jew inċentiv jew disinċentiv ieħor għall-bejgħ ta' prodotti tat-trasport tiegħu.

5. It-trasportatur prinċipali m'għandux, la direttament u lanqas indirettament, jiddiskrimina favur is-CRS tiegħu stess billi jeħtieġ l-użu ta' xi CRS speċifika minn abbonat għal bejgħ jew hruġ ta' biljetti għal kwalunkwe prodott tat-trasport fornut kemm direttament jew indirettament minnu.

TAQSIMA 4

PROTEZZJONI TAD-DATA PERSONALI

*Artikolu 11***L-ipproċessar, l-aċċess u l-ħżin ta' data personali**

1. Id-data personali miġbura matul l-attivitajiet ta' CRS esklussivament għall-fini li ssir riservazzjoni jew jinħarġu biljetti għal prodotti tat-trasport għandha biss tiġi pproċessata b'mod kompatibbli ma' dawn il-finijiet. Fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' tali data, bejjiegħ tas-sistema għandu jitqies bħala kontrollur tad-data skond l-Artikolu 2(d) tad-Direttiva 95/46/KE.
2. Id-data personali għandha biss tiġi pproċessata sakemm l-ipproċessar huwa meħtieġ għat-twettiq ta' kuntratt li tiegħu s-sugġett tad-data jkun parti jew sabiex jittiehdu passi fuq talba tas-sugġett tad-data qabel ma jidhol f'kuntratt.
3. Meta jkunu involuti kategoriji speċjali ta' data msemija fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 95/46/KE, tali data għandha biss tiġi pproċessata meta s-sugġett tad-data jagħti l-kunsens espliċitu tiegħu jew tagħha għall-ipproċessar ta' dik id-data fuq bażi infurmata.
4. It-tagħrif taht il-kontroll tal-bejjiegħ tas-sistema dwar riservazzjonijiet individwali identifikabbli għandha tiġi maħżuna offline fi żmien tnejn u sebgħin siegħa mit-tlestija ta' l-aħħar element fir-riservazzjonitazzjoni individwali u għandha tinqered fi żmien tliet snin. L-aċċess għal tali data għandu jkun permess biss għal raġunijiet ta' tilwim dwar il-kontijiet.
5. Data ta' kummerċjalizzazzjoni, ta' riservazzjoni u ta' bejgħ li ssir disponibbli minn bejjiegħ ta' sistema m'għandha tinkludi l-ebda identifikazzjoni, kemm direttament jew indirettament, ta' persuni fiżiċi jew, fejn applikabbli, ta' l-organizzazzjonijiet jew kumpaniji li f'isimhom ikunu qed jaġixxu.
6. Fuq talba, abbonat għandu jinforma lill-konsumatur dwar l-isem u l-indirizz tal-bejjiegħ tas-sistema, l-ghanijiet ta' l-ipproċessar, it-tul taż-żamma tad-data personali u l-mezzi disponibbli għas-sugġett tad-data biex jeżerċita d-drittijiet tiegħu jew tagħha ta' aċċess.
7. Sugġett tad-data għandu jkun intitolat li jkollu aċċess mingħajr ħlas għad-data li tirrelata miegħu irrispettivament minn jekk id-data tkunx maħżuna mill-bejjiegħ tas-sistema jew mill-abbonat.
8. Id-drittijiet rikonoxxuti f'dan l-Artikolu huma kumplimentari għal u għandhom jeżistu b'żieda mad-drittijiet tas-sugġett tad-data stipulati bid-Direttiva 95/46/KE, bid-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond l-istess Direttiva u bid-dispożizzjonijiet tal-ftehimiet internazzjonali li għalihom il-Komunità hija parti.
9. Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament jiddettaljaw u jikkumplementaw id-Direttiva 95/46/KE għall-finijiet imsemmija fl-Artikolu 1. Għajr fejn speċifikat xorta oħra, id-definizzjonijiet ta' dik id-Direttiva għandhom japplikaw. Meta d-dispożizzjonijiet speċifiċi fir-rigward ta' l-ipproċessar tad-data personali fil-kuntest ta' l-attivitajiet ta' CRS stipulati f'dan l-Artikolu ma japplikawx, dan ir-Regolament għandu jkun mingħajr ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dik id-Direttiva u d-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond l-istess Direttiva u d-dispożizzjonijiet tal-ftehimiet internazzjonali li għalihom il-Komunità hija parti.

▼B

10. Fejn bejjiegħ ta' sistema jopera ġabriet ta' data f'kapaċitajiet differenti bħal, bħala CRS, jew bħala servizz ospitanti għall-kumpaniji ta' l-ajru, għandhom jittiehdu miżuri tekniċi u organizzattivi biex jiġi evitat li wiehed idur mar-regoli tal-protezzjoni tad-data personali permezz ta' l-interkonnessjoni bejn il-ġabriet ta' data, u biex jiġi żgurat li d-data personali tkun aċċessibbli biss għar-raġuni speċifika li għaliha tkun ingabret.

TAQSIMA 5

AWDITJAR**▼M1***Artikolu 12*

Il-Kummissjoni tista' titlob lil kwalunkwe bejjiegħ tas-sistema biex jissottometti rapport awditjat b'mod indipendenti li jagħti dettalji dwar l-istruttura tas-sjieda u l-mudell ta' governanza. L-ispejjeż relatati mar-rapport awditjat għandhom jiġġarrbu mill-bejjiegħ tas-sistema.

▼B

TAQSIMA 6

KSUR U PENALI*Artikolu 13***Ksur**

Fejn il-Kummissjoni, li taġġixxi fuq ilment jew fuq l-inizjattiva tagħha, issib li hemm ksur ta' dan ir-Regolament, hi tista' b'deċiżjoni tirrikjedi l-impriża jew l-assoċjazzjonijiet ta' l-impriži kkonċernati jġibu fit-tmiem dan il-ksur. Investigazzjonijiet dwar ksur possibbli ta' dan ir-Regolament għandhom iqisu b'mod shiħ ir-riżultati ta' kwalunkwe inkjesta skond l-Artikoli 81 u 82 tat-Trattat.

*Artikolu 14***Setgħat investigattivi**

Sabiex twettaq id-doveri assenjati lilha b'dan ir-Regolament, il-Kummissjoni tista', sempliċement b'talba jew b'deċiżjoni, tirrikjedi l-impriži u l-assoċjazzjonijiet ta' l-impriži biex jipprovdu t- tagħrif kollu mehtieġ, inkluż il-forniment ta' verifiki speċifiċi b'mod partikolari dwar kwistjonijiet koperti mill-Artikoli 4, 7, 10 u 11.

*Artikolu 15***Multi**

1. Il-Kummissjoni tista' b'deċiżjoni timponi fuq l-impriži u l-assoċjazzjonijiet ta' l-impriži multi ta' mhux aktar minn 10 % tal-fatturat totali fis-sena preċedenti tan-negozju fejn, intenzjonalment jew b'negligenza, jiksru dan ir-Regolament.

2. Il-Kummissjoni tista', b'deċiżjoni, timponi fuq l-impriži u l-assoċjazzjonijiet ta' l-impriži multi ta' mhux aktar minn 1 % tal-fatturat totali fis-sena preċedenti tan-negozju fejn, intenzjonalment jew b'negligenza, dawn jipprovdu tagħrif mhux korrett jew mhux komplet jew ma jipprovdux tagħrif fiż-żmien rikjest fi twegiba għal talba magħmula b'deċiżjoni adottata skond l-Artikolu 14.

▼B

3. Fl-iffissar ta' l-ammont tal-multi għandhom jitqiesu kemm il-gravità kif ukoll it-tul ta' żmien tal-ksur.
4. Il-multi m'għandhomx ikunu ta' natura kriminali.
5. Il-Qorti tal-Gustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għandu jkollha għurisidzzjoni bla limitu biex tirrevedi deċiżjonijiet fejn il-Kummissjoni tkun imponiet multa. Hija tista' tħassar, tnaqqas jew iżżid il-multa.

*Artikolu 16***Proċeduri**

1. Qabel ma tiegħu deċiżjonijiet skond l-Artikoli 13 u 15, il-Kummissjoni għandha tohroġ lill-impriżi jew lill-assoċjazzjonijiet ta' l-impriżi kkonċernati dikjarazzjoni ta' l-oġġezzjonijiet u tagħtihom opportunità jippreżentaw l-opinjoni tagħhom bil-miktub u, jekk huma hekk jitolbu, waqt seduta ta' smieġh.

2. Il-Kummissjoni m'għandhiex tiżvela tagħrif tat-tip kopert mill-obbligu tas-sigriet professjonali li tkun kisbet skond dan ir-Regolament.

Kull persuna li tippreżenta tagħrif lill-Kummissjoni skond dan ir-Regolament għandha b'mod ċar tidentifika kull materjal li tikkunsidra kunfidenzjali, waqt li tagħti raġunijiet, u ttiprovdi verżjoni separata mhux kunfidenzjali sad-data stabbilita mill-Kummissjoni.

3. Meta l-Kummissjoni tikkunsidra li abbażi tat- tagħrif fil-pussess tagħha m'hemmx raġunijiet biżżejjed biex taġixxi dwar ilment, hija għandha tgħarraf lil min jagħmel l-ilment bir-raġunijiet tagħha u tistabbilixxi limitu ta' żmien li fih min jagħmel l-ilment jista' jagħti l-opinjoni tiegħu bil-miktub.

Jekk min jagħmel l-ilment jgħarraf il-fehmiet tiegħu fil-limitu ta' żmien stabbilit mill-Kummissjoni u s-sottomissjonijiet bil-miktub magħmula minn min jagħmel l-ilment ma jwasslux għal valutazzjoni differenti ta' l-ilment, il-Kummissjoni għandha tirrifjuta l-ilment b'deċiżjoni. Jekk min jagħmel l-ilment jonqos li jagħti tagħrif dwar il-fehmiet tiegħu fil-limitu ta' żmien stabbilit mill-Kummissjoni, l-ilment għandu jitiqies li kien irtirat.

Meta l-Kummissjoni tohroġ dikjarazzjoni ta' oġġezzjonijiet, għandha ttiprovdi lil min qed jilmenta b'kopja tal-verżjoni mhux kunfidenzjali u tistipula limitu ta' żmien sa meta min qed jilmenta jkun jista' jressaq il-fehmiet tiegħu bil-miktub.

4. Jekk tintalab dan, il-Kummissjoni għandha tagħti aċċess għall-fajl lill-partijiet li lilhom tkun indirizzat id-dikjarazzjoni ta' oġġezzjonijiet u lil min qed jilmenta. L-aċċess għandu jkun mogħti wara n-notifika tal-istqarrija ta' l-oġġezzjonijiet. Id-dritt ta' aċċess għall-fajl m'għandux jinkludi aċċess għas-sigriet tan-negozju, tagħrif kunfidenzjali ieħor u dokumenti interni tal-Kummissjoni.

5. Jekk il-Kummissjoni tqis li huwa meħtieġ, tista' wkoll tisma' persuni fiżiċi jew ġuridiċi oħra.

TAQSIMA 7

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI*Artikolu 17***Tahsir**

1. Ir-Regolament (KE) 2299/89 huwa b'dan imħassar.
2. Referenzi għar-Regolament li ġie mħassar għandhom jinftiehmu bħala referenzi għal dan ir-Regolament u jinqraw skond it-tabella ta' korrelazzjoni stabbilita fl-Anness II.

*Artikolu 18***Revizjoni**

1. Il-Kummissjoni għandha, fuq bażi regolari, tissorvelja l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, jekk meħtieġ, bl-assistenza ta' verifiki speċifiċi kif previst fl-Artikolu 14. B'mod partikolari, hija għandha, teżamina l-effettività ta' dan ir-Regolament fl-iżgurar tan-non-diskriminazzjoni u l-kompetizzjoni ġusta fis-suq għal servizzi tas-CRS.
2. Meta jkun il-każ, il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 8 dwar it-trattament ekwivalenti fil-pajjiżi terzi u għandha tippromponi kwalunkwe miżura xierqa sabiex jittaffew l-kundizzjonijiet diskriminatorji, inklużi l-konklużjoni jew il-modifika tal-ftehimiet bilaterali tat-trasport bl-ajru bejn il-Komunità u l-pajjiżi terzi.
3. Sad-29 ta' Marzu 2013, il-Kummissjoni għandha ttejjg rapport dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament li għandu jivvaluta l-htieġa li jinżamm, jiġi emendat jew jithassar dan ir-Regolament.

*Artikolu 19***Dhul fis-seħh**

Dan ir-Regolament għandu jidhul fis-seħh fid-29 ta' Marzu 2009.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u jkun direttament applikabbli fl-Istati Membri kollha.

ANNEX I

REGOLI APPLIKABBLI GHALL-VIŻWALI EWLENIN

1. Meta l-prezzijiet jintwerew fil-viżwal ewlieni, u/jew meta tintgħażel ordni ibbażata fuq il-prezzijiet, il-prezzijiet għandhom jinkludu n-nollijiet kollha u t-taxxi, l-hlasijiet, il-hlasijiet addizzjonali u t-tariffi kollha applikabbli li għandhom jithallsu lit-trasportatur bl-ajru jew lill-operatur tat-trasport ferrovjarju, u li ma jistgħux jiġu evitati u li jkunu prevedibbli f'dak il-mument li jidhru fuq il-viżwal.
2. M'għandha ssir l-ebda diskriminazzjoni abbażi ta' l-ajruporti jew stazzjonijiet ferrovjarji li jservu l-istess belt meta jiġu stabbiliti u magħżula l-prodotti tat-trasport bejn żewġ ibliet partikolari biex jidhru f'viżwal ewlieni.
3. Titjiriet li ma jkunux servizzi a' l-ajru skedati tgħandhom ikunu identifikabbli b'mod ċar. Konsumatur għandu jkun intitolat li, fuq talba, ikollu viżwal ewlieni limitat għal servizzi skedati jew mhux skedati biss.
4. It-titjiriet li jkun fihom waqfiet matul il-vjaġġ għandhom ikunu identifikabbli b'mod ċar.
5. Meta t-titjiriet jiġu operati minn trasportatur bl-ajru li ma jkunx it-trasportatur bl-ajru identifikat mill-kodiċi nominattiv tat-trasportaturi, l-operatur reali tat-titjira għandu jkun identifikat b'mod ċar. Dan ir-rikwiżit għandu jgħodd fil-każijiet kollha, minbarra f'arrangamenti ad hoc għal żmien qasir.
6. Tagħrif dwar prodotti miġbura m'għandux jidher fil-viżwal ewlieni.
7. Fuq l-għażla ta' l-abbonat, għażliet ta' vjaġġar fil-viżwal ewlieni għandhom ikunu klassifikati skont in-nollijiet jew fl-ordni li ġejja:
 - (i) għażliet ta' vjaġġar bla waqfien skond il-hin tat-tluq;
 - (ii) l-għażliet ta' vjaġġar l-oħra kollha skond it-tul ta' hin totali tal-vjaġġ.
8. Hlief kif stipulat fil-punt 10, l-ebda għażla ta' vjaġġar ma tista' tidher aktar minn darba fi kwalunkwe viżwal ewlieni.
9. Meta għażliet ta' vjaġġar huma klassifikati b'konformità mal-punt 7(i) u (ii), u meta servizzi diretti tal-ferrovija bejn l-istess żewġ ibliet ikunu offruti fis-CRS, ta' l-anqas is-servizz tal-ferrovija jew is-servizz tal-ajru u tal-ferrovija flimkien li jkun ikklassifikat l-aħjar għandu jidher fl-ewwel skrin tal-viżwal ewlieni.
10. Meta żewġ trasportaturi bl-ajru joperaw taht arrangamenti ta' kondivizjoni ta' kodiċi, kull wiehied mit-trasportaturi bl-ajru kkonċernat — mhux aktar minn tnejn — għandu jithalla jkollu viżwal separat li juża l-kodiċi nominattiv tat-trasportatur tiegħu. Meta aktar minn żewġ trasportaturi jkunu involuti, l-għażla taż-żewġ trasportaturi għandha tkun tat-trasportatur li jkun qiegħed fil-fatt jopera t-titjira.

ANNEX II

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Ir-Regolament (KEE) Nru 2299/89	Dan ir-Regolament
Artikolu 1	Artikolu 1
Artikolu 2	Artikolu 2
Artikolu 3(1) u (2)	—
Artikolu 3(3)	Artikolu 3(1)
Artikolu 3(4)	Artikolu 4(1)
Artikolu 3a	Artikolu 10(1) u (3)
Artikolu 4(1)	Artikolu 9
Artikolu 4(2)	—
Artikolu 4(3)	Artikolu 3(2)
l-Artikolu 4a(1) u (2)	Artikolu 4(1)
Artikolu 4a(3)	Artikolu 4(2)
Artikolu 4a(4)	—
Artikolu 5	Artikolu 5
Artikolu 6	L-Artikoli 7 u 11
Artikolu 7	Artikolu 8
Artikolu 8	Artikolu 10(4) u (5)
Artikolu 9	Artikolu 6
Artikolu 9a	Artikoli 5(2) u 11
Artikolu 10	—
Artikolu 11	Artikolu 13
Artikolu 12	Artikolu 14
Artikolu 13	Artikolu 14
Artikolu 14	Artikolu 16(2)
Artikolu 15	Artikolu 14
Artikolu 16	Artikolu 15(1) sa (4)
Artikolu 17	Artikolu 15(5)
Artikolu 18	—
Artikolu 19	Artikolu 16(1) u (5)
Artikolu 20	—
Artikolu 21	—
Artikolu 21a	—
Artikolu 21b	—
Artikolu 22	Artikolu 11
Artikolu 23	Artikolu 18
Anness I	Anness I